

Tehillim 114: Saving the Jews / Divine Might

1. Tehillim 114

(א) בְּצֵאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם בֵּית יַעֲקֹב מֵעַם לֵעָז: (ב) הִיְתָה יְהוּדָה לְקִדְשׁוֹ יִשְׂרָאֵל מִמְּשֻׁלוֹתָיו:
(ג) הַיָּם רָאָה וַיִּנָּס הַיַּרְדֵּן יָסַב לְאַחֹר: (ד) הַהָרִים רָקְדוּ כְּאֵילִים גְּבָעוֹת כְּבָנֵי צֹאן:
(ה) מַה לָּהּ הַיָּם כִּי תָנוּס הַיַּרְדֵּן תִּסַּב לְאַחֹר: (ו) הַהָרִים תָּרְקְדוּ כְּאֵילִים גְּבָעוֹת כְּבָנֵי צֹאן:
(ז) מִלִּפְנֵי אֲדוֹן חוֹלֵי אֶרֶץ מִלִּפְנֵי אֱלֹהֵי יַעֲקֹב: (ח) הַהֶפְכִי הַצּוּר אֶגֶם מִיָּם חֲלָמִישׁ לְמַעְיָנוּ מִיָּם:

¹When Israel left Egypt, Jacob's house from a nation of foreign tongue, ²Judah was His sanctuary, Israel His domain.
³The sea saw and fled, the Jordan turned back. ⁴The mountains danced like rams, the hills like young sheep.
⁵Why, sea, do you flee, and Jordan turn back? ⁶Mountains, why do you dance like rams, and hills like young sheep?
⁷Before the Master, former of the land, before the Gd of Jacob, ⁸who turns the stone into a reservoir of water, the flint into a fountain of water.

Why does Egypt's language matter?

2. Devarim 28:49-50

יִשָּׂא ד' עֲלֶיךָ גּוֹי מֵרְחוֹק מִקְצֵה הָאָרֶץ פֶּאֶשֶׁר יִדְאָה הַנְּשָׁר גּוֹי אֲשֶׁר לֹא תִשְׁמַע לִישְׁנוֹ: גּוֹי עַז פָּנִים אֲשֶׁר לֹא יִשָּׂא פָּנִים לְזָקֵן וְנַעַר לֹא יָחֹן:
Gd will raise upon you a nation from afar, from the end of the earth, where the vulture flies, a nation whose tongue you will not have heard. A bold-faced nation which will show favour to neither the old nor the young.

3. Ibn Ezra to Tehillim 114:1

לועז מדברי רז"ל כמו לעז על בניה או ללועזות
In the words of the sages, *loeiz* is like 'producing slander upon her children' or 'speakers of foreign tongues'.

4. Bereishit 27:22

הקול קול יעקב
The voice is the voice of Yaakov

5. Bereishit 31:47

ויקרא לו לבן יגר סהדותא ויעקב קרא לו גלעד
And Lavan called it 'pile of testimony' and Yaakov called it 'pile of testimony'.

6. Tehillim 81:6

עדות ביהוסף שמו בצאתו על ארץ מצרים שפת לא ידעתי אשמע
He gave it as testimony to Yosef, when He/he went out upon the land of Egypt; the tongue I did not know, I heard.

7. Midrash, Mechilta d'R' Yishmael Bo, Pischa 5

ומנין שלא שלא שנו את לשונם שנו' כי פי המדבר אליכם (בראשית מה יב) ואו' ויאמרו אלקי העברים נקרה עלינו וגו' (שמ' ה ג) ואומר ויבא הפליט ויגד לאברם העברי (בראשית יד יג)

How do we know they did not change their tongue? "For you see that my mouth speaks to you," "And they said: The Gd of the Hebrews has appeared to us," "And the refugee came, and told Avram the Hebrew."

8. Bereishit 42:23

והם לא ידעו כי שומע יוסף כי המליץ בינותם
And they did not know that Yosef heard, for the translator was between them.

9. Daniel 1:3-5

...להביא מבני ישראל ומצרע המלוכה ומן הפרתמים: ילדים אשר אין בהם פלמום וטובי מראה ומשכילים בכל חכמה וידעי דעת ומביני מדע ואשר כח בהם לעמד בהיכל המלך וללמד ספר ולשון כשדים: וימן להם המלך דבר יום ביומו מפת בג המלך ומיין משתיו ולגדלם שנים שלוש ומקצתם יעמדו לפני המלך:

...to bring from the children of Israel and the royal seed and the officers, unblemished youths, of good appearance, insightful in all types of wisdom, knowledgeable and comprehending, with the strength to stand in the king's court, and to teach them the script and language of the Chaldeans. And the king appointed for them a daily portion of the *patibaga* of the king and the wine of his feasts, and to raise them for three years, and some of them would stand before the king.

Yehudah, His sanctuary

10. Talmud, Sotah 36b-37a

היה ר"מ אומר: כשעמדו ישראל על הים, היו שבטים מנצחים זה עם זה, זה אומר אני יורד תחלה לים וזה אומר אני יורד תחלה לים, קפץ שבטו של בנימין וירד לים תחילה, שנאמר... והיו שרי יהודה רוגמים אותם, שנאמר... לפיכך זכה בנימין הצדיק ונעשה אושפיזן לגבורה, שנאמר... אמר לו רבי יהודה: לא כך היה מעשה, אלא זה אומר אין אני יורד תחילה לים וזה אומר אין אני יורד תחילה לים, קפץ נחשון בן עמינדב וירד לים תחילה, שנאמר... לפיכך זכה יהודה לעשות ממשלה בישראל, שנאמר... מה טעם היתה יהודה לקדשו וישראל ממשלותיו? משום דהים ראה ויבוס.

Rabbi Meir said: When Israel stood at the sea, the tribes were contesting with each other, this one saying, "I will descend to the sea first," and this one saying, "I will descend to the sea first." The tribe of Binyamin jumped up and descended to the sea first, as it is written... And the leaders of Yehudah stoned them, as it is written... Therefore, righteous Binyamin merited to be made a host for the Mighty, as it is written...

Rabbi Yehudah said to him: It was not so, but this one said, "I will not descend to the sea first," and this one said, "I will not descend to the sea first." Nachshon ben Aminadav jumped up and descended to the sea first, as it is written... Therefore Yehudah merited to reign over Israel, as it is written... Why was "Yehudah His sanctuary and Israel His [his] domain?" Because "The sea saw and fled."

11. Midrash, Bereishit Rabbah 98:6

יהודה אתה יודוך אחיך, אחיך מודים בך אמך מודה בך אני בעצמי מודה לך, אמר רבי שמעון בן יוחאי יהיו כל אחיך נקראין על שמך אין אדם אומר ראובני אנא שמעוני אנא, אלא יהודי אנא

"Yehudah, your brothers praise you" – Your brothers praise you, your mother praises you, I myself praise you.

R' Shimon bar Yochai said: May all of your brothers be called upon your name. One does not say, "I am Reuveni" or "I am Shimoni," but "I am Yehudi."

Divine might

12. Ibn Ezra to Tehillim 114:8

כי הוא יבש מי הים והירדן והמים לחים, והוציא נחלים שהם לחים מסלע שהוא יבש... והנה הטעם כי ד' לבדו יעשה דבר והפך הדבר והנה הים והירדן והצור' בקעם והפך תולדתם:

For He dried up the waters of the sea, the Jordan and the liquid water, and He brought liquid streams from the dry stone... The meaning is that Gd alone can make something and its opposite [co-exist]. He split the sea and Jordan and stones, reversing their nature.

13. Devarim 4:34

או הנסה אלקים לבוא לקחת לו גוי מקרב גוי

Or has Gd ever performed miracles, coming to take a nation from amid a nation?